

„Standardok de okosan” 2026

**Megbízható és Valós Kép a Számviteli Törvénnyel Összhangban
Standardoknak, Törvényeknek Megfelelő Könyvvizsgálat
Kockázat Alapú Megközelítés
ISA-k Arányos Alkalmazása**

Mádi-Szabó Zoltán

Minőségellenőrzési Bizottság elnöke

2026. június 24.

A könyvvizsgálat: adminisztrációs teher vagy befektetés?

Magyarországon a könyvvizsgálat alóli mentesség árbevételi határa 2025-től 300 millióról 600 millió forintra duplázódott.

A kérdés tétje: ha a vizsgálatot mérlegelési alapra helyezzük, mit nyerünk a megtakarított díjjal — és mit veszítünk?

A hiteles, vizsgált beszámoló nem pusztán adminisztráció: értéket teremt az államnak, a piacnak és a cégeknek is.

Kinek mit ad a könyvvizsgálat?

Az állam: magasabb és tisztább adóbevétel, törvényeknek való magasabb megfelelés, gát a korrupció ellen.

A piac: megbízhatóbb, jobb minőségű beszámolók, kedvezőbb finanszírozás, átláthatóbb befektetés.

A cégek: kevesebb és kiszámíthatóbb csőd, időben érkező figyelmeztetés.

Arányosság — amit tanulnunk kell

A kevesebb adminisztráció nem jelenti, hogy nincs minőség — a fő cél a megbízható és valós beszámoló és az azt alátámasztó kellő könyvvizsgálati bizonyosság -> kizárólag adminisztrációs hiányosság miatt ne keletkezzen nem megfelelt eredmény.

A minőségellenőrzési kérdőívben meg kell találni a megfelelő arányokat -> de ne számítson hátránynak a szabályok betartása.

Kettős teher: a fölös adminisztráció a könyvvizsgálónak és a vállalkozásnak is teher.

Adminisztráció ≠ kellő bizonyosság: a jelentés kiadásakor a bizonyosság már meg kell, hogy legyen; a beszámolót alátámasztó bizonyítékot el kell választani a pusztán adminisztrációtól.

Mindenkire érvényes: az arányosság a könyvvizsgálóra, a minőségellenőrre és a közfelügyeletre is áll (standardban van).

Független Könyvvizsgálói Jelentés

Véleményünk szerint a mellékelt éves beszámoló **megbízható és valós képet ad** a Társaság 202X. december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó jövedelmi helyzetéről a Magyarországon hatályos, **a számvitelről szóló 2000. évi C. törvénnyel (a „számviteli törvény”)** összhangban.

Bizonyosságot nyújtó megbízás

- A „bizonyosságot nyújtó megbízás” olyan megbízást jelent, amelynek során:
 - a ... könyvvizsgáló olyan módon kialakított **következtetést** fogalmaz meg,
 - hogy az növelje **a felelős féltől eltérő felhasználóknak** a vizsgálat tárgyának bizonyos kritériumokkal szembeni értékelése vagy mérése eredményébe vetett **bizalmát.**”

Független Könyvvizsgálói Jelentés

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a **Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre.** Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgáló összevont (konszolidált) éves beszámoló könyvvizsgálataért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

Függetlenek vagyunk a Csoporttól a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara „A könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzata”-ban, **valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében** a Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)” című kézikönyvében (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és **megfelelünk** az ugyanezen normákban szereplő **további etikai előírásoknak is.**

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről:

A számviteli törvény 156. § (5) p) pontja szerinti nyilatkozat társaságiadó-információkat tartalmazó jelentésről

Nyilatkozunk arról, hogy a számviteli törvény 134/E. §-a alapján a könyvvizsgálat tárgyát képező éves beszámoló üzleti évében, a megelőző üzleti évre vonatkozóan a Társaság köteles volt / nem volt köteles társaságiadó-információkat tartalmazó jelentést készíteni és nyilvánosságra hozni.

A Társaság a társaságiadó-információkat tartalmazó jelentést a számviteli törvény 134/G. §-sal összhangban tette közzé és hozzáférhetővé. Ez a nyilatkozat nem nyújt bizonyosságot a társaságiadó-információkat tartalmazó jelentés tartalmára vonatkozóan. **vagy**

A Társaság a társaságiadó-információkat tartalmazó jelentést nem a számviteli törvény 134/G. §-sal összhangban tette közzé és hozzáférhetővé. Ez a nyilatkozat nem nyújt bizonyosságot a társaságiadó-információkat tartalmazó jelentés tartalmára vonatkozóan. **vagy**

A Társaság a társaságiadó-információkat tartalmazó jelentést nem tette közzé és hozzáférhetővé.

Független Könyvvizsgálói Jelentés

A könyvvizsgáló éves beszámoló könyvvizsgálatáért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk **kellő bizonyosságot** szerezni arról, hogy az éves beszámoló egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvényekkel és egyéb jogszabályokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha észszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott összevont (konszolidált) éves beszámoló alapján meghozott gazdasági döntéseit.

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok szerinti könyvvizsgálat egésze során **szakmai megítélést alkalmazunk és szakmai szkepticizmust tartunk fenn.**

Könyvvizsgálati lényegesség meghatározása

Cél: lényeges hiba meghatározása egyedi hibából, vagy hibák összegéből, végrehajtási lényegesség meghatározása a tervezéshez, elhanyagolható hiba szintjének meghatározása. Vigyázzunk, hogy **a csalásból eredő hiba összegétől függetlenül lényeges.**

Kockázat: Lényeges hibás állítás marad a beszámolóban.

Mikor: Legalább a könyvvizsgálat elején és a jelentés kibocsátása előtt.

Hogyan: az érdekhordozók számára fontos vetítési alap szorzása százalékos mértékkel.

Könyvvizsgálat tervezése – a tervezés célja

A könyvvizsgálat célja, hogy a könyvvizsgálói jelentés kiadásához elegendő és megfelelő bizonyítékot szerezzünk, azaz ***minden releváns könyvvizsgálói állítást*** lefedjünk – a pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet adnak.

teljesség

létezés és előfordulás

pontosság/értékelés

elhatárolás

jogok és kötelezettségek

besorolás

bemutató

A könyvvizsgálónak kockázatfelmérési eljárásokat kell kialakítania és végrehajtania, hogy olyan könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzon, amely megfelelő alapot nyújt az **akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításnak a pénzügyi kimutatások és a SZÜK szintjén fennálló kockázatainak azonosításához és felméréséhez.**

Azaz ügyfélspecifikus kockázatfelmérést kell végrehajtani és a lényeges hibás állításokhoz vezető kockázatok csökkentésére kell könyvvizsgálati eljárásokat tervezni és végrehajtani pl.: vállalkozás folytatása elvének érvényesülésének vizsgálata, kontrollok vezetés általi felülírása - manuális könyvelési tételek vizsgálata (pénzügyi kimutatások szintje), nem anonimizált munkalapokat hanem **kockázatspecifikus vizsgálatot várunk minden jelentős, valamint lényeges de nem jelentős SZÜK-re.**

Cél: beszámolót szintű és állítás szintű kockázatok azonosítása: számviteli politika indokolatlan változtatása, jogszabályoknak, vagy szerződéseknek való meg nem felelés, vállalkozás folytatása elve nem érvényesüléséből, vagy csalásból erednek.

Kockázat: nem tervezünk könyvvizsgálati eljárást lényeges hibás állításra.

Mikor: a könyvvizsgálat elején és a jelentés kibocsátása előtt frissítés ha szükséges.

Hogyan: analitikus elemzés végrehajtásával és vezetői interjúval, a szokatlan egyenlegek, változások, számla kapcsolatok azonosítása, pl. jutalék, vagy kamatbevétel újrakalkulálása átlagos jutalék, vagy kamatrátával.

Az ügyfél sajátosságait figyelembe vevő - **jelentős, lényeges de nem jelentős számlaegyenlegek, ügyletcsoporthoz és közvéleményre** információk (együtt: „SZÜK”), valamint **releváns állítások (teljesség, létezés/előfordulás, pontosság, értékelés, jogok/kötelezettségek, bemutatás/közzététel)** várhatóak a beszámolóban? Megtörtént-e az eredendő kockázatfelmérés a beszámoló és a SZÜK tekintetében az állítások szintjén? Kijelölték-e a jelentős kockázatúnak tekintett SZÜK körét és történt-e összekapcsolás releváns állításokkal? A kockázatfelmérésre vonatkozóan levont következtetéseket a tervezési dokumentációban indokolták-e pl. lényeges hibás állítás valószínűsége/hatása indoklással?

A csalás kockázatával érintett területek magas eredendő kockázatúnak lettek-e meghatározva?

Vegyes könyvelési tételek és helyesbítések

Kontrollok vezetés általi felülírásának kockázatára adott válaszként.

Zárási folyamat részeként, általában jóváhagyás kontrollal. (4 szem)

Manuális könyvelési tételek azonosítása (pl. vegyes naplóra könyvelt tételek: elhatárolások, helyesbítések, adók könyvelése, értékcsökkenési leírás elszámolása stb.).

Manuális könyvelési tételek és beszámoló szintű módosítások teljeskörű megszerzése.

A családi **kockázatot** tartalmazó manuális könyvelési tételek leszűrése pl. vezetés, vagy ismeretlen személy által könyvelt tételek, szokatlan számlákra pl. árbevételre könyvelt tételek, zárás után könyvelt tételek, megnevezés nélküli vagy szokatlan megnevezésű tételek, nagyösszegű tételek.

Jóváhagyás	Szükségesség	Bizonylati alátámasztottság	Bizonylatoknak megfelelő elszámolás

Amennyiben szükséges külön magyarázva az egyes szempontokat

pl.: Jóváhagyás = főkönyvelő által kezdeményezett pénzügyi igazgató által engedélyezett, ha IT rendszeren keresztül megy, akkor a kapcsolódó folyamatot is vizsgálni kell.

Informatikai kontrollok vizsgálata

Cél: az automatikus kontrollok és az informatikán alapuló manuális kontrollok használhatóságának alátámasztása.

Kockázat: Ha nem működnek hatékonyan az informatikai kontrollok, nem lehetünk biztosak az automatikus kontrollok megfelelő működésében.

Mikor: Lehet évközben is, amennyiben nem változik a folyamat.

Hogyan:

Általános informatika kontrollok vizsgálatával: rendszerhez való hozzáférés vizsgálata: külső – hacker betörés naplózása, vírus védelem, belső – jogosultság, jelszavas védelem, jelszó változtatás, belépés naplózása; program változtatások, fejlesztések jóváhagyása; fizikai védelem, biztonsági mentések szabályozása.

Információ feldolgozási kontrollok: a rendszer által végzett számításokhoz, vagy rendszerből érkező adatok pontosságához és teljeskörűségéhez kapcsolódó kontrollok.

Árbevétel – releváns állításonként

Teljesség: Minden realizált értékesítési tranzakció rögzítésre került, nem maradtak ki bevételek a könyvelésből. Összes kimenő számla egyeztetése az árbevétel adattal, eltérések azonosítása, árbevétel-vevők összefüggés elemzése, előző évvel való összehasonlítás, más területen tapasztalt hibák figyelembevétel (csalás kocka nem számlázott eladás: elemzés összefüggések)

Előfordulás (létezés): A kimutatott árbevétel tételek valóban megtörténtek és jogosak. Forgalom egyenlegközlése vevővel, vagy árbevétel tranzakciók egyeztetése számlával, szerződéssel, teljesítéssel/vevő általi elfogadással, kifizetettséggel (csalási kockázat nem létező ügylet: vevő vizsgálat).

Pontosság: Megfelelő összeg került-e rögzítésre. Egyeztetés megrendelésben, szerződésben szereplő árral, engedményekkel + árfolyam kiszorítása devizás tételeknél (csalási kockázat: szándékos pontatlanság).

Időszakok közötti elhatárolás: több időszakra vonatkozó tételek, fordulónap előtti, fordulónap utáni számlák, különösen jóváíró számlák, számlahelyesbítések ellenőrzése (csalási kockázat fordulónap utáni sztorno).

Besorolás: tárgyi eszközök értékesítése nem árbevétel KPI

- **Koncentrálás a minőségi és átfogó célok teljesülésére:** szakmai standardoknak és törvényeknek való megfelelés (pl. **nem bírálunk felül szakmai a megítélést ha nincs ezzel ellenkező bizonyíték**, de az AI-al generált, vagy előre megírt munkalapokon, nincs szakmai megítélés).
- **Kockázat alapú megközelítés:** elfogadjuk azt, ami könyvvizsgálati bizonyítékként alátámasztja a vizsgált egyenleget, forgalmat és szakmai válasz a könyvvizsgálati kockázatokra, a lényeges hibás állítás kockázatára, de felülvizsgálhatjuk a kockázatfelmérést. (pl. a kimenő számlaösszesítő egyeztetése nem bizonyíték az árbevétel létezésére).
- **Kiszámíthatóság:** kérdőívek, módszertani segédletek nyilvánossága:
<https://net.jogtar.hu/mkvk-minoseg-kezikonyv>
- **Standardok arányos alkalmazása:** (pl. nem szükséges 17 oldalas IT kérdőív egy átlagos KKV könyvvizsgálathoz).
- **Kritériumok megismerhetősége:** szakmai anyagokra való hivatkozás (pl.: Módszertani segédlet a kisebb gazdálkodó egységek (kevésbé összetett gazdálkodó egységek a 315 R standard szerint) könyvvizsgálathoz), illetve a Szakértői Bizottság iránymutatása a könyvvizsgálati megbízások dokumentálásáról.
- **Szakmaiság előtérbe helyezése** az adminisztrációs szabályokkal szemben, indoklás védhetősége, összefüggések felismerése, edukáció, professzionalizmus, minőségellenőrhöz méltó magatartás, pozitív kommunikáció.

Nem változott:

Ami nincs dokumentálva az nem létezik.

Könyvvizsgálati bizonyítékok beszerzése a könyvvizsgálói jelentés dátumáig.

Könyvvizsgálati dokumentáció lezárása: könyvvizsgálói jelentés dátuma + 60 nap.

Változott:

A MIR mint rendszer 3 megbízáson keresztül kerül vizsgálat alá, a MIR kérdőív egyes kérdésinél figyelni kell, hogy a kérdés a „kiválasztott egyedi megbízás(ok)ra”, vagy „kiválasztott megbízásokra” vonatkozik.

Bekerült két adminisztratív kérdés az egyedi kérdőívbe, a független könyvvizsgálói jelentés aláírására és az elektronikusan archivált dokumentumokra vonatkozóan.

	ha a digitális arciválás 60 napon belül megtörténik	ha a digitális arciválás 60 napon túl történik, de arra augusztus 30. előtt sor kerül	ha a digitális arciválás augusztus 30 előtt sem történik meg
nem hiányoznak alapvető dokumentumok	-	10%	40%
hiányoznak alapvető dokumentumok	hiányzó alapvető dokumentumonként 5%, de maximum 40%	hiányzó alapvető dokumentumonként 15%, de maximum 40%	40%

Alapvető dokumentumok:

- átfogó könyvvizsgálati stratégia/ Könyvvizsgálati Terv (Tervezési dokumentum),
- a csalási kockázat felmérést igazoló munkalap(ok),
- lényegességi küszöbérték számítás dokumentumai,
- könyvvizsgálati munkaprogram,
- megbízás elfogadás/meghosszabbítás dokumentumai,
- a kockázatbecslése szerinti két fő vizsgálati terület végrehajtását összefoglaló munkalapok,
- áttekintő lista (amelyen dokumentálták, hogy a jelentés kiadását megelőzően a megbízási dokumentációt a könyvvizsgáló/partner áttekintette és megállapította, hogy a véleményt alátámasztó következtetés levonásához szükséges valamennyi könyvvizsgálati eljárást elvégeztek),
- teljességi nyilatkozat,
- kibocsátott (e-aláírt) független könyvvizsgálói jelentés.

	ha a digitális arciválás 60 napon belül megtörténik	ha a digitális arciválás 60 napon túl történik, de arra augusztus 30. előtt sor kerül	ha a digitális arciválás augusztus 30 előtt sem történik meg
nem hiányoznak alapvető dokumentumok	-	10%	40%
hiányoznak alapvető dokumentumok	hiányzó alapvető dokumentumonként 5%, de maximum 40%	hiányzó alapvető dokumentumonként 15%, de maximum 40%	40%

- Könyvvizsgálati standardok:

https://mkvk.hu/tudastar/szakmai-es-etikai-standardok/konyvvizgalati_standardok

- Könyvvizsgálati standardok:

<https://mkvk.hu/tudastar/szakmai-es-etikai-standardok/minosegellenorzesi-es-minosegiranyitasi-standardok>

- Könyvvizsgálói jelentés elektronikus aláírása:

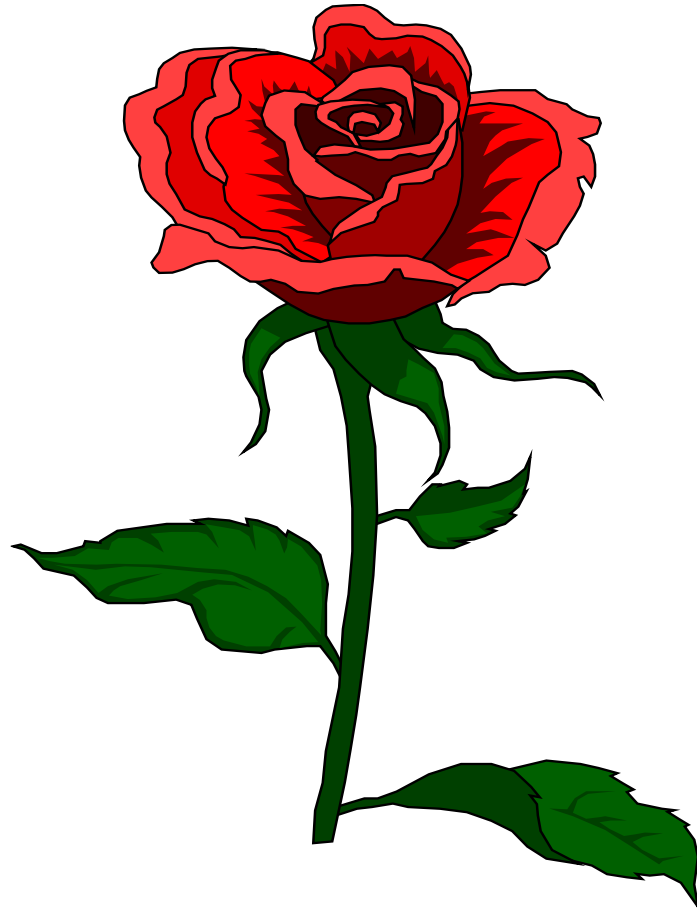
<https://mkvk.hu/hu/szolgalatasok/elektronikus-tanusitvany>

- Könyvvizsgálati dokumentáció elektronikus archiválása:

<https://mkvk.hu/hu/kamarai/kozlemenyek/digitalis-archivalassal-kapcsolatos-tajekoztato>

- Mit kell archiválni:

<https://mkvk.hu/tudastar/dokumentacio-aranyos-alkalmazas-gyakorlatban>

Köszönöm szépen a figyelmet!